

Brussel, 9 februari 2017 (07.00 a.m. CET)

KBC Groep: Sterk vierdekwartaal- resultaat van 685 miljoen euro, wat resulteert in een winst van 2,4 miljard euro voor het hele jaar

In een klimaat van aanhoudend lage rente, stevige economische groei in Centraal-Europa en Ierland en een meer gematigde groei in België zette KBC een sterk resultaat neer. Het boekte een nettowinst van 685 miljoen euro in het vierde kwartaal van 2016, tegenover 629 miljoen euro in het voorgaande kwartaal en een uitzonderlijk goede 862 miljoen euro in het vierde kwartaal van 2015 (of 441 miljoen euro exclusief twee belangrijke eenmalige items in dat kwartaal). Voor het volledige boekjaar 2016 bedroeg ons nettoresultaat 2 427 miljoen euro, tegenover 2 639 miljoen euro voor 2015 (2 218 miljoen euro exclusief de twee belangrijkste eenmalige items). Bovendien bleven onze krediet- en depositovolumes groeien in 2016, net zoals de verkoop van zowel schade- als levensverzekeringsproducten. Onze al stevige solvabiliteits- en liquiditeitsposities zijn zelfs nog sterker geworden.

Financiële hoofdlijnen van het vierde kwartaal van 2016, in vergelijking met het vorige kwartaal:

- In onze kernmarkten en kernactiviteiten bleven zowel ons bank- als ons verzekeringsbedrijf het goed doen.
- De kredietverlening aan onze klanten steeg met 1%, met volumes die in alle landen toenamen, behalve in Ierland. Deposito's van klanten stegen met 6%.
- De nettorente-inkomsten – onze belangrijkste inkomstenbron – bleven de gevolgen dragen van het lagerenteklimaat, maar de daling ten opzichte van het vorige kwartaal bedroeg minder dan 1% dankzij compenserende factoren zoals een gezonde kredietgroei en lagere financieringskosten. Onze gemiddelde nettorentemarge bedroeg in het vierde kwartaal 1,90%, vergelijkbaar met het niveau van het vorige kwartaal. Voor het volledige boekjaar 2016 bedroeg onze nettorentemarge 1,92%.
- De premie-inkomsten uit onze schadeverzekeringsactiviteiten stegen met 2%, terwijl de claims met 4% gedaald zijn. Bijgevolg kwam de gecombineerde ratio voor schadeverzekeringen voor heel 2016

- op een goede 93%. Na een relatief zwak derde kwartaal ging de verkoop van levensverzekeringsproducten met maar liefst 17% omhoog, deels door seizoenseffecten.
- Onze nettoprovisie-inkomsten stegen opnieuw. De toename met 2% was voornamelijk te danken aan beheersvergoedingen en kredietgebonden vergoedingen. Het beheerde vermogen nam verder toe met 2% tot 213 miljard euro.
  - Het trading- en reëlewaarderesultaat is meer dan verdrievoudigd, dankzij betere resultaten in de dealingroom, een hogere marktwaarde van derivaten gebruikt voor balansbeheer en positieve wijzigingen van onze waardeaanpassingen.
  - Onze exploitatiekosten stegen met 8% tegenover het vorige kwartaal, door een eenmalige uitgave voor vervroegde pensioenen en seizoenseffecten. Een strikte kostenbeheersing leidde tot een kosten-inkomstenratio voor het boekjaar 2016 van 55% (57% als we abstractie maken van enkele specifieke items).
  - De waardeverminderingen op kredieten bedroegen 54 miljoen euro in het vierde kwartaal van 2016. Dat bracht de kredietkosten naar een uitstekende, maar onhoudbaar lage 0,09% van onze kredietportefeuille voor het volledige boekjaar 2016.
  - Onze liquiditeitspositie en onze kapitaalbasis bleven stevig bij een common equity ratio van 15,8% (fully loaded, Deense Compromismethode). Dat is duidelijk boven de nieuwe doelstelling van 10,40% die de toezichthouders hebben bepaald voor 2019 (met een bijkomende pijler 2-aanbeveling (P2G) van 1,0% CET1).

Johan Thijs, Groeps-CEO:

"Nogmaals een sterke prestatie van KBC, te zien aan de algemene stijging van de kredietverlening, deposito's, verkoop van levens- en schadeverzekeringsproducten en van het beheerde vermogen in 2016. Dit toont dat onze klanten ons hun deposito's en activa blijven toevertrouwen en op ons rekenen om hun projecten te realiseren en te beschermen. We gaan met volle kracht vooruit bij KBC en uit de resultaten blijkt dat ons klantgerichte businessmodel rendeert.

In het vierde kwartaal bleven de nettorente-inkomsten nagenoeg stabiel, stegen de nettoprovisie-inkomsten en lag het trading- en reëlewaarderesultaat beduidend hoger. De kosten zijn gestegen, gedeeltelijk toe te schrijven aan een eenmalig element, en de waardeverminderingen op kredieten stegen licht tegenover het uitzonderlijk lage niveau van het vorige kwartaal. We slaagden erin dit kwartaal een stevig globaal resultaat van 685 miljoen euro neer te zetten. Dat brengt onze winst voor het volledige boekjaar op 2 427 miljoen euro: een prima resultaat, waarvoor we onze werknemers uitdrukkelijk willen bedanken.

Op strategisch vlak worden CIBANK en DZI Insurance door onze overname van United Bulgarian Bank en Interlease de grootste bank-verzekeringsgroep in Bulgarije. We kijken ernaar uit om onze bank-verzekeringsactiviteiten daar verder uit te bouwen. Daarnaast hebben we beslist om van Ierland een kernland te maken. Het is een gezonde en aantrekkelijke markt waarin we graag een actievere rol willen spelen.

Bovendien blijven de solvabiliteits- en liquiditeitsposities van onze groep sterk – zelfs na de uitkering van een interimdividend in november – en overtreffen ze ruimschoots de nieuwe minimale kapitaalvereisten die de toezichthouders in december hebben bepaald, namelijk een fully loaded CET1-ratio van minstens 10,40% volgens Basel III, zonder rekening te houden met de additionele Pillar 2 guidance van 1%

We zullen op de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van mei dan ook voorstellen om het volledige (bruto)dividend voor 2016 vast te leggen op 2,80 euro per aandeel. Dat betekent dat – na aftrek van het in november 2016 betaalde interimdividend van 1 euro per aandeel – het uiteindelijke brutodividend in mei 1,80 euro zal bedragen. Dat stemt overeen met het dividendbeleid voor dit jaar en de komende jaren.

In 2017 willen we voortbouwen op het momentum van de voorbije jaren en, in het bijzonder, onze maatschappelijke rol blijven opnemen als een organisatie die de klant centraal zet. Ons bank-verzekeringsmodel, gesteund door een solide liquiditeit en kapitaalbasis, stelt ons in staat duurzame resultaten te genereren. De aanhoudend lage rentevoeten blijven evenwel een uitdaging voor de hele financiële sector. En omdat de politieke onzekerheid leidt tot volatiliteit op de financiële markten, zorgt dat voor een extra uitdaging voor onze op provisies gebaseerde activiteiten. We blijven niettemin investeren in de toekomst en proactief onze plannen op het vlak van financiële technologie uitrollen om de dienstverlening aan onze klanten nog te verbeteren."

Overzicht KBC Groep (geconsolideerd)	4kw2015	3kw2016	4kw2016	Boekjaar 2015	Boekjaar 2016
Nettoresultaat, volgens IFRS (in miljoenen euro)	862	629	685	2 639	2 427
Gewone winst per aandeel (IFRS, in euro)*	-0.36	1.47	1.61	3.80	5.68
Verdeling van het nettoresultaat volgens IFRS per divisie (in miljoenen euro)					
België	348	414	439	1 564	1 432
Tsjechië	119	145	131	542	596
Internationale Markten	61	106	139	245	428
Groepscenter	334	-36	-24	287	-29
Eigen vermogen van de aandeelhouders per aandeel (in euro, einde periode)	34.5	36.2	38.1	34.5	38.1

* Opmerking: als er een coupon werd betaald op de kernkapitaaleffecten verkocht aan de Vlaamse overheid (in 2015), en een coupon betaald wordt op de *additional* tier 1-instrumenten opgenomen in het eigen vermogen, dan werden die (pro rata) van de teller afgetrokken. Als er een *penalty* moest worden betaald op de kernkapitaaleffecten (in 2015), werd die eveneens afgetrokken.

Onze kernstrategie

- Onze kernstrategie blijft gefocust op het aanbieden van bank- en verzekeringsproducten en -diensten aan particulieren, kmo's en midcaps in België, Tsjechië, Slowakije, Hongarije en Bulgarije. We hebben nu ook beslist Ierland te definiëren als ons zesde kernland.
- Verdeeld over verschillende landen telt onze groep zo'n 38 000 medewerkers, die allemaal hun talenten inzetten en samenwerken binnen een gemeenschappelijke bedrijfscultuur. Die bedrijfscultuur is essentieel om onze strategie uit te bouwen, die bestaat uit vier pijlers die op elkaar inwerken:
We streven ernaar onze klanten een unieke bank-verzekeringsservaring te bezorgen.
We ontwikkelen onze groep met een langetermijnvisie om te komen tot duurzame en rendabele groei.
Onze klant staat centraal in alles wat we doen, we streven ernaar hem altijd een service van hoge kwaliteit en relevante oplossingen te bieden.
We nemen onze verantwoordelijkheid ten opzichte van de samenleving en de lokale economieën ernstig, en willen dat laten blijken in onze dagelijkse activiteiten.
- We zijn ervan overtuigd dat onze strategie – gevoed door onze cultuur en de inspanningen van onze mensen – ons helpt dag voor dag vertrouwen te verdienen, dat vertrouwen te behouden en het te vergroten. Zo zullen we in onze kernmarkten de referentie kunnen worden.

Hoofdpijnen van het vierde kwartaal van 2016

- Midden december 2016 stelde de Europese Centrale Bank (ECB) KBC op de hoogte van haar nieuwe minimumkapitaalvereisten. Na het Supervisory Review and Evaluation Process (SREP) voor 2016 stelde de ECB KBC formeel in kennis van haar beslissing om een pijler 2-vereiste (Pillar 2 requirement, P2R) op te leggen van 1,75% van het common equity tier 1-kapitaal (CET1) en een pijler 2-aanbeveling (Pillar 2 guidance, P2G) te geven van 1,0% CET1. De kapitaalvereiste voor de KBC-groep wordt niet alleen bepaald door de ECB, maar ook door de beslissingen van de diverse lokale bevoegde autoriteiten in zijn kernmarkten. Samen met die nationale vereisten brengt dat de CET1-kapitaalvereiste (volgens de Deense compromismethode) op 10,40% (voordien 11,25%), met

- een bijkomende aanbeveling (P2G) van 1%. Op het einde van het vierde kwartaal van 2016 bedroeg de fully loaded CET1-ratio van KBC 15,8%, ruim boven de nieuwe CET1-kapitaalvereiste.
- Op 30 december 2016 hebben we een akkoord bereikt over de overname van United Bulgarian Bank (UBB) en Interlease voor een totaal bedrag van 610 miljoen euro. Door die deal worden we de grootste bank-verzekeringsgroep in Bulgarije. KBC was al aanwezig in de Bulgaarse banksector sinds 2007 via zijn dochteronderneming CIBANK. De combinatie van UBB en CIBANK zal resulteren in de op twee na grootste bankgroep in Bulgarije wat betreft activa, met een marktaandeel van ongeveer 11%. De potentiële synergieën (zowel inzake inkomsten als kosten) worden geschat op ongeveer 20 miljoen euro (vóór belastingen, 2023). KBC was ook al actief in de Bulgaarse levens- en schadeverzekeringsectoren via zijn dochteronderneming DZI Insurance. UBB, CIBANK en DZI samen vormen de grootste bank-verzekeringsgroep in Bulgarije, een van de kernmarkten van KBC en een land met sterke macro-economische fundamentals en nog veel potentieel op het vlak van financiële diensten ten opzichte van de mature West-Europese markten. De betrokken partijen verwachten dat de transactie uiterlijk in het tweede kwartaal van 2017 wordt afgerond.
  - In februari 2017 bevestigden we ook ons engagement ten aanzien van de Ierse markt, waar we nu al 40 jaar aanwezig zijn. Ierland wordt een van de kernmarkten van de groep, naast België, Bulgarije, Hongarije, Slowakije en Tsjechië. Als gevolg daarvan zal KBC Bank Ireland streven naar een marktaandeel van minstens 10% in de segmenten Retail en Micro-kmo, en wil het vergelijkbare bank-verzekeringsactiviteiten ontwikkelen als in de andere kernmarkten. KBC Bank Ireland zal zijn inspanningen en investeringen in expertise en middelen opvoeren om zich voluit te ontwikkelen tot een “digital first” klantgerichte bank. Tegelijk zal het zijn legacy-portefeuille voorzichtig en efficiënt blijven beheren om er het maximum uit te kunnen recupereren. Daarnaast blijft de bank mikken op retail- en micro-kmo-klanten. Schade- en levensverzekeringsproducten zullen nog altijd aangeboden worden via partnerships en samenwerkingsverbanden.
  - We blijven proactief onze plannen rond financiële technologie uitrollen zodat we onze uitstekende service in de toekomst nog kunnen verbeteren.
    - Met Happy@Home willen we gezinnen ontzorgen door externe hulp voor hen heel toegankelijk te maken. Veel gezinnen vinden het dikwijls tijdrovend en niet altijd even gemakkelijk om externe hulp te vinden. KBC is de eerste financiële instelling die via een ecosysteem een dienstverlening aanbiedt waarbij klanten via een digitaal platform specifieke diensten kunnen aankopen (huishoudhulp, tuinonderhoud, enz.).
    - In december werd Android Pay van Google gelanceerd in Ierland. Het is er beschikbaar voor KBC-klanten, die hun Android-smartphone nu kunnen gebruiken om goederen of diensten te betalen in een verkooppunt. KBC is een van de eerste banken in Ierland die deze handige manier van mobiel betalen aan zijn klanten aanbiedt.
    - Op het einde van het jaar verwelkomde ČSOB SmartBanking zijn 100 000e gebruiker in Slowakije. Al meer dan 30% van de klanten van de bank gebruikt de app, waardoor ČSOB SmartBanking een van de banktoepassingen is met de hoogste penetratie in Centraal-Europa.
    - KBC heeft met zes andere banken een principiële akkoord gesloten om een baanbrekend platform te ontwikkelen dat binnenlandse en grensoverschrijdende handel eenvoudiger maakt voor Europese kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) door gebruik te maken van de distributed ledger-technologie (blockchain). Die groep van zeven banken wil samenwerken aan de ontwikkeling en commercialisering van een nieuw product, Digital Trade Chain (DTC). Het KBC-product won in oktober de Efma-Accenture Innovation Award voor 'beste nieuwe product of dienst van 2016' en is ontworpen om de betrokken partijen in een handelstransactie online en via mobiele apparaten naadloos met elkaar te verbinden. Het vereenvoudigt de handelsfinancieringsprocessen voor kmo's door (internationale) handelstransacties efficiënt te beheren, op te volgen en te beveiligen.
  - Eind 2016 riep het vermaarde in Londen gevestigde financiële magazine International Banker Johan Thijs uit tot Banking CEO of the Year in Western Europe voor 2016. Het magazine bekroonde KBC ook als Best Innovation in Retail Banking Belgium en Private Bank of the Year Belgium voor 2016. De International Banker Awards worden toegekend door de lezers van International Banker en een jury bestaande uit financiële journalisten. International Banker omschreef Johan Thijs als de belichaming

van de bedrijfswaarden die KBC uitdraagt, en had ook lovende woorden voor de transparantie die KBC kenmerkt.

Begin 2017 riep Euronext Brussels KBC Securities uit tot Equity Finance House of the Year en Belgian SME Brokerage House of the Year. Die awards bekronen de belangrijkste marktspelers van het voorbije jaar op de Brusselse beurs.

Overzicht van onze resultaten en balans

In het deel Consolidated Financial Statements van het Extended Quarterly Report vindt u een volledig overzicht van onze geconsolideerde winst-en-verliesrekening en balans volgens IFRS. In datzelfde deel vindt u ook een vereenvoudigd overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, van de eigenvermogensmutaties, evenals verschillende toelichtingen bij de rekeningen.

Geconsolideerde resultaten van de KBC-groep volgens IFRS (in miljoenen euro)	4kw2015	1kw2016	2kw2016	3kw2016	4kw2016	Boekjaar 2015	Boekjaar 2016
Nettorente-inkomsten	1 066	1 067	1 070	1 064	1 057	4 311	4 258
Rente-inkomsten	1 725	1 720	1 654	1 673	1 593	7 150	6 642
Rentelasten	-659	-653	-585	-609	-537	-2 839	-2 384
Verzekeringen Niet-leven (vóór herverzekering)	147	145	141	164	178	611	628
Verdiende premies	338	341	349	357	363	1 319	1 410
Technische lasten	-191	-196	-208	-193	-185	-708	-782
Verzekeringen Leven (vóór herverzekering)	-51	-35	-38	-34	-44	-201	-152
Verdiende premies	445	426	402	336	413	1 301	1 577
Technische lasten	-496	-461	-440	-370	-457	-1 502	-1 728
Nettore resultaat uit afgestane herverzekering	-10	-8	-13	-1	-15	-29	-38
Dividendinkomsten	12	10	36	12	19	75	77
Nettore resultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening	-68	93	154	69	224	214	540
Netto gerealiseerd resultaat uit voor verkoop beschikbare financiële activa	30	27	128	26	8	190	189
Nettoprovisie-inkomsten	371	346	360	368	376	1 678	1 450
Ontvangen provisies	533	507	517	525	552	2 348	2 101
Betaalde provisies	-162	-161	-157	-157	-176	-670	-651
Overige netto-inkomsten	47	51	47	59	101	297	258
Totale opbrengsten	1 543	1 697	1 885	1 727	1 903	7 148	7 211
Exploitatiekosten	-962	-1 186	-904	-895	-963	-3 890	-3 948
Bijzondere waardeverminderingen	-472	-28	-71	-28	-73	-747	-201
op leningen en vorderingen	-78	-4	-50	-18	-54	-323	-126
op voor verkoop beschikbare financiële activa	-21	-24	-20	-7	-4	-45	-55
op goodwill	-344	0	0	0	0	-344	0
op overige	-29	-1	-1	-3	-15	-34	-20
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	5	7	6	9	5	24	27
Resultaat vóór belastingen	114	489	916	814	871	2 535	3 090
Belastingen	749	-97	-194	-184	-186	104	-662
Nettore resultaat na belastingen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	0	0	0	0	0	0	0
Resultaat na belastingen	863	392	721	629	685	2 639	2 428
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen	0	0	0	0	0	0	0
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	862	392	721	629	685	2 639	2 427
Gewone winst per aandeel (in euro)*	-0.36	0.91	1.69	1.47	1.61	3.80	5.68
Verwaterde winst per aandeel (in euro)*	-0.36	0.91	1.69	1.47	1.61	3.80	5.68

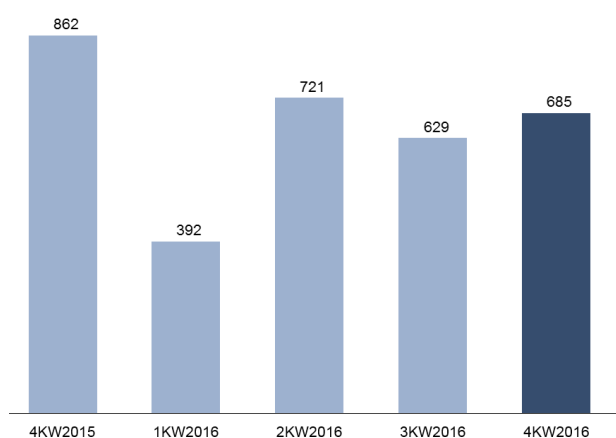
* Opmerking: als er een coupon werd betaald op de kernkapitaaleffecten verkocht aan de Vlaamse overheid (in 2015), en een coupon betaald wordt op de additional tier 1-instrumenten opgenomen in het eigen vermogen, dan worden die (pro rata) van de teller afgetrokken. Als er een penalty moest worden betaald op de kernkapitaaleffecten (in 2015), werd die eveneens afgetrokken.

Kerncijfers uit de geconsolideerde balans van KBC Groep (in miljoenen euro)

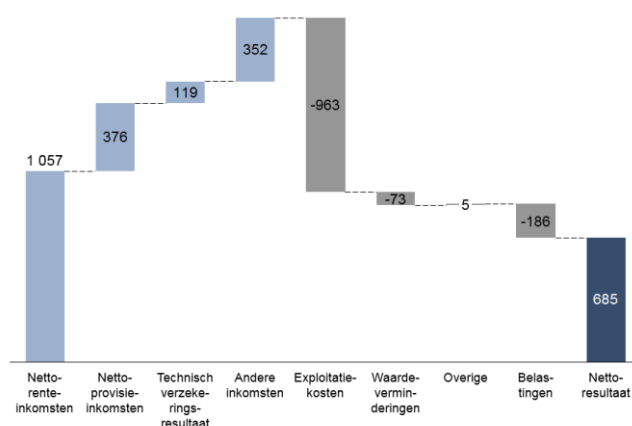
	31-12-2015	31-03-2016	30-06-2016	30-09-2016	31-12-2016
Balanstotaal	252 356	261 551	265 681	266 016	275 200
Leningen en voorschotten aan klanten	128 223	129 703	131 383	131 973	133 231
Effecten (eigenvermogensinstrumenten en schuldinstrumenten)	72 623	72 860	73 494	72 774	73 262
Deposito's van klanten en schuld papier	170 109	173 646	175 870	170 425	177 730
Technische voorzieningen vóór herverzekering	19 532	19 619	19 724	19 745	19 657
Schulden m.b.t. beleggingscontracten, verzekeringen	12 387	12 508	12 427	12 506	12 653
Eigen vermogen van aandeelhouders	14 411	14 335	14 834	15 135	15 957

Analyse van het kwartaal (4kw2016)

Nettoresultaat (in miljoenen euro)

Opdeling van het nettoresultaat van 4kw2016 (in miljoenen euro)

Het nettoresultaat voor het vierde kwartaal van 2016 bedroeg 685 miljoen euro, tegenover 629 miljoen euro in het voorgaande kwartaal en 862 miljoen euro in het vierde kwartaal van 2015 (of 441 miljoen euro exclusief de twee belangrijkste eenmalige items in dat kwartaal, nl. het positieve effect van de liquidatie van KBC Financial Holding Inc. en het negatieve effect van de omvangrijke waardeverminderingen op goodwill).

De totale opbrengsten zijn kwartaal-op-kwartaal met 10% gestegen: lichte daling van de nettorente-inkomsten, lichte stijging van de nettoprovisie-inkomsten, goede resultaten Niet-leven, herstel van de verkoop van levensverzekeringen en forse stijging van het trading- en reëlewaarderesultaat

- Onze nettorente-inkomsten voor het vierde kwartaal van 2016 (1 057 miljoen euro) daalden maar lichtjes ten opzichte van het vorige kwartaal (minder dan -1%) en hetzelfde kwartaal vorig jaar (ook minder dan -1%). De lage rentestand bleef wegen op de herbeleggingsrendementen in de beleggingsportefeuille. Bovendien was de bijdrage van de dealingroom tot de rente-inkomsten lager en hield de druk op de marges aan. Maar de impact van die items werd bijna volledig goedgemaakt door de lagere financieringskosten, de gedaalde rente op spaarrekeningen, de verdere uitbreiding van de beleggingsportefeuille en hogere kredietgerelateerde rente-inkomsten (dankzij volumegroei (zie verder)). Daardoor bedroeg onze nettorentemarge voor het betrokken kwartaal 1,90%, een vergelijkbaar niveau met het vorige kwartaal en 5 basispunten lager dan een jaar geleden. Zoals vermeld, werden de rente-inkomsten verder ondersteund door de groei van het kredietvolume: onze totale kredietverlening steeg zowel ten opzichte van het vorige kwartaal (+ 1%) als jaar-op-jaar

- (+ 4%). Het depositovolume steeg met 6% tegenover het vorige kwartaal en met 10% ten opzichte van vorig jaar.
- De technische inkomsten uit onze schade- en levensverzekeringsactiviteiten (bruto verdiende premies min bruto technische lasten en het nettoresultaat uit afgestane herverzekering; 119 miljoen euro) zijn ten opzichte van het vorige kwartaal gedaald met 8% en ten opzichte van een jaar geleden gestegen met 38%.
De schadeverzekeringsactiviteiten droegen 163 miljoen euro bij tot de technische verzekeringsinkomsten, te vergelijken met het cijfer van het vorige kwartaal maar 19% hoger dan een jaar geleden. De totale verdiende premies uit onze schadeverzekeringsactiviteiten stijgen met 2% tegenover het vorige kwartaal en met 7% tegenover een jaar geleden, met een positieve groei in alle landen, terwijl de schadeverzekeringsclaims daalden tegenover het vorige kwartaal (-4%) en tegenover een jaar geleden (-3%). Het nettoresultaat uit afgestane herverzekering bedroeg -15 miljoen euro voor het vierde kwartaal van 2016, tegenover -1 miljoen euro in het vorige kwartaal en -10 miljoen euro in het vierde kwartaal van 2015. Daardoor bedroeg onze gecombineerde ratio voor het boekjaar 2016 een sterke 93% (iets slechter dan de 91% voor boekjaar 2015).
De levensverzekeringsactiviteiten droegen -44 miljoen euro bij aan de technische verzekeringsinkomsten, vergeleken met -34 miljoen euro in het vorige kwartaal en -51 miljoen euro in hetzelfde kwartaal een jaar geleden. Na een relatief zwak derde kwartaal steeg de totale verkoop van onze tak 23- en tak 21-producten met 17%. Ten opzichte van een jaar geleden daalde de verkoop van levensverzekeringen licht (-2%).
Tijdens het vierde kwartaal van 2016 zijn de beleggingsopbrengsten uit verzekeringsactiviteiten gedaald met 4% ten opzichte van het vorige kwartaal en gestegen met 20% ten opzichte van het vierde kwartaal van 2015. De verslechtering ten opzichte van het vorige kwartaal is voornamelijk toe te schrijven aan lagere nettorente-inkomsten en het netto gerealiseerde resultaat uit voor verkoop beschikbare activa, terwijl de verbetering ten opzichte van vorig jaar voornamelijk te danken was aan de veel lagere waardeverminderingen op voor verkoop beschikbare financiële activa.
  - In het vierde kwartaal van 2016 is het totale beheerde vermogen kwartaal-op-kwartaal gestegen (+2% tot 213 miljard euro), voornamelijk dankzij een positieve koersontwikkeling, terwijl de nettoinstroom gelijk bleef. Ons totale beheerde vermogen is jaar-op-jaar ook met 2% gestegen, opnieuw voornamelijk dankzij een positieve koersontwikkeling (+3%) en enigszins afgezwakt door een negatieve nettoverkoop (-1%). Onze assetmanagementdiensten leveren een erg belangrijke bijdrage aan onze nettoprovisie-inkomsten, die bleven verbeteren (2% gestegen tegenover het vorige kwartaal en 1% tegenover een jaar geleden tot 376 miljoen euro). Dat was voornamelijk te danken aan de gestegen beheerlonen op beleggingsproducten en een toename van de krediet- en garantievergoedingen.
  - Het nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde (trading- en reëlewaarderesultaat) bedroeg een hoge 224 miljoen euro in het vierde kwartaal van 2016, tegenover 69 miljoen euro in het vorige kwartaal en -68 miljoen euro in het vierde kwartaal van 2015. Dat cijfer voor het laatste kwartaal van 2015 werd negatief beïnvloed door het eenmalige omrekeningsverschil bij de liquidatie van KBC Financial Holding Inc. (-156 miljoen euro, maar grotendeels gecompenseerd door de positieve belastinginvloed (zie verder)). De andere veranderingen tegen het vorige kwartaal en een jaar geleden zijn voornamelijk toe te schrijven aan de hogere waardering van afgeleide instrumenten gebruikt voor balansbeheer, hogere inkomsten gegenereerd door de dealingrooms en een aanzienlijke positieve invloed van aanpassingen van waarderingen (MVA/CVA/FVA), vooral door een lagere blootstelling en modelaanpassingen.
  - Alle overige inkomsten samen bedroegen 128 miljoen euro. Dat is 31 miljoen euro meer dan in het vorige kwartaal en 39 miljoen euro meer dan in hetzelfde kwartaal van vorig jaar. De cijfers voor het laatste kwartaal van 2016 omvatten 8 miljoen euro gerealiseerde meerwaarden op de verkoop van effecten, 19 miljoen euro dividendinkomsten en 101 miljoen euro overige netto-inkomsten (met enkele eenmalige meevallers voor in totaal 51 miljoen euro).

De exploitatiekosten stegen met 8% kwartaal-op-kwartaal, maar zaten op hetzelfde niveau als een jaar geleden.

- In het vierde kwartaal van 2016 bedroegen onze exploitatiekosten 963 miljoen euro, 8% meer dan in het vorige kwartaal. Ze omvatten onder meer een eenmalige uitgave voor vervroegde pensioenen in België en seizoensgebonden hogere marketingkosten, ICT-uitgaven en professionele vergoedingen. Ten opzichte van een jaar geleden bleven de kosten gelijk, onder meer als gevolg van de lagere bankenheffingen in dat kwartaal, gecompenseerd door de eenmalige uitgave voor vervroegde pensioenen in België. Het resultaat is een kosten-inkomstenratio van onze bankactiviteiten van 55% voor het volledige jaar, op hetzelfde niveau als in 2015.

Waardeverminderingen op kredieten: iets gestegen tegenover het vorige kwartaal, maar nog altijd een extreem lage kredietkostenratio van 0,09% voor het boekjaar 2016

- In het vierde kwartaal van 2016 bedroegen de waardeverminderingen op kredieten 54 miljoen euro. Dat is meer dan de extreem lage 18 miljoen euro van het vorige kwartaal, maar minder dan de 78 miljoen euro van een jaar geleden. Per land zag de verdeling van de waardeverminderingen op kredieten in het vierde kwartaal van 2016 eruit als volgt: 46 miljoen euro in België (inclusief het beperkte netwerk van buitenlandse kantoren van KBC Bank), 11 miljoen euro in Tsjechië, 7 miljoen euro in Slowakije, 5 miljoen euro voor het Groepscenter en een nettoterugname (met positieve impact) van 1 miljoen euro in Hongarije, 1 miljoen euro in Bulgarije en 12 miljoen euro in Ierland. Voor de hele groep bedroegen de waardeverminderingen op kredieten in 2016 een erg lage 0,09% van de totale kredietportefeuille. Eind december 2016 stond ca. 7,2% van onze kredietportefeuille te boek als impaired en 3,90% als impaired en meer dan 90 dagen achterstallig. In beide gevallen is dat een geleidelijke verbetering ten opzichte van de situatie van het begin van het jaar (respectievelijk 8,6% en 4,8%).
- De waardeverminderingen op andere activa dan kredieten bedroegen 19 miljoen euro, tegenover 10 miljoen euro in het derde kwartaal van 2016 en een hoge 394 miljoen euro in het vierde kwartaal van 2015. Dat laatste cijfer omvatte belangrijke waardeverminderingen op goodwill (344 miljoen euro) die grotendeels betrekking hadden op groepsmaatschappijen in Bulgarije en Slowakije.

Belastingen

- De belastingen bedroegen 186 miljoen euro voor het vierde kwartaal van 2016, tegenover 184 miljoen euro in het vorige kwartaal en een fiscaal verrekenbaar tegoed van 749 miljoen euro in het vierde kwartaal van 2015. Dat laatste cijfer was een gevolg van de vereffening van KBC Financial Holding Inc. (het verlies aan werkelijk gestort kapitaal dat KBC Bank leed, was fiscaal aftrekbaar voor de moedermaatschappij op het moment van liquidatie).

Resultaten per divisie

- Onze kwartaalwinst van 685 miljoen euro kunnen we opdelen in 439 miljoen euro voor de divisie België, 131 miljoen euro voor de divisie Tsjechië, 139 miljoen euro voor de divisie Internationale Markten en -24 miljoen euro voor Groepscenter. In het deel 'Results by Business Unit' van het Extended Quarterly Report vindt u een volledige resultatentabel en een korte analyse per divisie, en in de analistenpresentatie krijgt u meer informatie voor elke divisie (beide zijn beschikbaar op www.kbc.com).

Sterke fundamentals: eigen vermogen, solvabiliteit en liquiditeit

- Eind december 2016 bedroeg ons totale eigen vermogen (inclusief onze *additional* tier 1-uitgiften) 17,4 miljard euro, dat is 1,5 miljard euro meer dan aan het begin van het jaar. De verandering in

2016 heeft te maken met de opname van de winst voor die periode (+2,4 miljard euro), veranderingen in de waardering van de kasstroomreserves (-0,2 miljard euro), de uitkering van een interimdividend in november (-0,4 miljard euro), wijzigingen in toegezegde pensioenregelingen (-0,2 miljard euro) en enkele minder belangrijke elementen.

- Onze solvabiliteitsratio's overtreffen nog altijd ruim de doelstellingen voor 2016 van de gezamenlijke solvabiliteitstest van de toezichthouders (CET1-ratio van minstens 10,25%, Basel III, *phased-in* volgens de Deense compromismethode) en ze overtreffen ook de nieuwe doelstelling (CET1-ratio van minstens 10,40% tegen 2019 (Basel III, *fully loaded* volgens de Deense compromismethode), met een bijkomende pijler 2-aanbeveling (P2G) van 1,0% CET1). Op 31 december 2016 bedroeg onze *common equity ratio* (Basel III, volgens de Deense compromismethode) een stevige 16,2% (*phased-in*) of 15,8% (*fully loaded*), terwijl onze *leverage ratio* (Basel III, *fully loaded*) 6,1% bedroeg. Ondanks de bovengrens (op het gebruik van uitgestelde belastingvorderingen) die werd opgelegd door de Belgische toezichthouder, bedroeg de solvabiliteitsratio voor KBC Verzekeringen volgens het nieuwe Solvency II-raamwerk op 31 december 2016 een comfortabele 203% (zelfs 214% zonder de beperking).
- Onze liquiditeitspositie bleef uitstekend, wat zich uit in een LCR-ratio van 139% en een NSFR-ratio van 125% eind december 2016.

Analyse van het kwartaal (4kw2016)

Ons totale resultaat voor het boekjaar 2016 bedraagt 2 427 miljoen euro, tegenover 2 639 miljoen euro een jaar geleden.

In vergelijking met vorig jaar wordt het resultaat voor 2016 gekenmerkt door:

- iets lagere nettorente-inkomsten (-1% tot 4 258 miljoen euro), vooral door het huidige lagerenteklimaat, de negatieve invloed van de verliezen op vervroegd terugbetaalde hypotheekleningen en de lagere rente-inkomsten uit de dealingroom. Dat wordt deels gecompenseerd door lagere financieringskosten en hogere rente-inkomsten uit kredietverlening. De deposito's (+10%) en het kredietvolume (+4%) stegen. De nettorentemarge voor 2016 bedroeg 1,92%, een daling met 10 basispunten ten opzichte van een jaar geleden;
- een hogere bijdrage van de technische verzekeringsresultaten (bruto verdiende premies min bruto technische lasten en het nettoresultaat uit afgestane herverzekering: +15% tot 438 miljoen euro) dankzij hogere verdiende premies zowel in Leven als in Niet-leven, evenwel deels afgezwakt door hogere claims en technische lasten. In schadeverzekeringen bedroeg de gecombineerde ratio year-to-date 93%. In levensverzekeringen steeg de verkoop met 18%, met een stijging bij zowel tak 21- als tak 23-producten;
- lagere nettoprovisie-inkomsten (-14% tot 1 450 miljoen euro) als gevolg van lagere instapkosten voor beleggingsproducten, lagere beheerlonen (door de activamix) en effectenvergoedingen. Eind december 2016 bedroeg het totale beheerde vermogen 213 miljard euro, een stijging van 2% ten opzichte van een jaar geleden die voortkomt uit een netto-uitstroom met 1% en een gemiddelde koersstijging van 2%;
- een beduidend hoger nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde (+152% tot 540 miljoen euro), deels door de negatieve invloed in 2015 van de vereffening van KBC Financial Holding Inc. (-156 miljoen euro, wat evenwel grotendeels werd gecompenseerd door de positieve belastinginvloed – zie verder), hogere dealingroominkomsten en hogere waardeaanpassingen (CVA, MVA, FVA);
- een lichte daling van alle andere inkomstenposten (-7% tot in totaal 524 miljoen euro). Die omvatten ruwweg hetzelfde bedrag aan netto gerealiseerde winst uit voor verkoop beschikbare financiële activa (189 miljoen euro, inclusief de meerwaarde op de verkoop van Visa Europe-aandelen in het tweede kwartaal), iets hogere dividendinkomsten (+2% tot 77 miljoen euro) en lagere overige netto-inkomsten (-13% tot 258 miljoen euro);

- iets hogere exploitatiekosten (+1% tot 3 948 miljoen euro), voornamelijk als gevolg van de hogere bankenheffingen (5% meer), ICT-kosten en de eenmalige uitgave van 33 miljoen euro voor vervroegde pensioenen in het vierde kwartaal, en enigszins afgezwakt door lagere facilitaire uitgaven. Het resultaat is een kosten-inkomstenratio van 55%, hetzelfde niveau als in 2015;
- beduidend lagere waardeverminderingen op kredieten (-61% tot 126 miljoen euro). Die verbetering kwam er grotendeels dankzij Ierland, waar er een nettoterugnname van de waardeverminderingen was van 45 miljoen euro in 2016, terwijl er een jaar daarvoor nog een nettotoename was van 48 miljoen euro. Daardoor bleef de kredietkostenratio voor de hele groep op een uitstekende maar onhoudbare 0,09%;
- De winstbelasting bedroeg -662 miljoen euro, tegenover +104 miljoen euro in 2015, toen er een fiscaal verrekenbaar tegoed was van de vereffening van KBC Financial Holding Inc.

Geselecteerde ratio's voor KBC Groep (geconsolideerd)	Boekjaar 2015	Boekjaar 2016
Winstgevendheid en efficiëntie		
Rendement op eigen vermogen	22%	18%
Kosten-inkomstenratio, bankactiviteiten	55%	55%
Gecombineerde ratio, schadeverzekeringen	91%	93%
Solvabiliteit		
<i>Common equity ratio</i> volgens Basel III, Deense compromismethode (<i>phased-in</i>)	15.2%	16.2%
<i>Common equity ratio</i> volgens Basel III, Deense compromismethode (<i>fully loaded</i>)	14.9%	15.8%
<i>Common equity ratio</i> volgens de FICOD-methode (<i>fully loaded</i>)	14.0%	14.5%
<i>Leverage ratio</i> volgens Basel III (<i>fully loaded</i>)	6.3%	6.1%
Kredietrisico		
Kredietkostenratio	0.23%	0.09%
Ratio van <i>impaired</i> kredieten	8.6%	7.2%
voor kredieten die meer dan 90 dagen achterstallig zijn	4.8%	3.9%
Liquiditeit		
<i>Net stable funding ratio</i> (NSFR)	121%	125%
<i>Liquidity coverage ratio</i> (LCR)	127%	139%

Verklaring met betrekking tot risico

- Omdat we hoofdzakelijk actief zijn als bank-verzekeraar en vermogensbeheerder, zijn we blootgesteld aan een aantal typische risico's voor de financiële sectoren, zoals – maar zeker niet uitsluitend – kredietrisico, kredietrisico van tegenpartijen, concentratierisico, intereustrisico, muntrisico, marktrisico, liquiditeits- en financieringsrisico, risico van aangegane verzekeringsverplichtingen, wijzigingen in de regelgeving, operationeel risico, betwistingen van klanten, concurrentie van andere en nieuwe spelers en de economie in het algemeen. Hoewel we al die risico's nauwlettend opvolgen en beheren binnen een strikt risicokader dat governance en limieten vastlegt, kunnen ze toch een negatieve invloed hebben op de waarde van activa of bijkomende kosten genereren boven de verwachte niveaus.
- Momenteel wordt een aantal factoren als de belangrijkste uitdagingen beschouwd voor de financiële sector in het algemeen. Die zijn bijgevolg ook relevant voor ons. De onzekerheid over de regelgeving rond kapitaalvereisten is een overheersend thema in de sector. Momenteel hebben de belangrijkste initiatieven van de toezichthouders te maken met kapitaalvereisten voor kredietrisico's, operationele risico's, tradingrisico's, ALM-risico's en een verhoogde consumentenbescherming. Een andere uitdaging is de lagerenteomgeving, ondanks de recente opwaartse trend aan het langere eind van de curve. Als de lage rentevoeten aanhouden, zet dat een aanzienlijke druk op het langetermijnrendement van de banken en zeker van de verzekeraars. De financiële sector moet ook rekening houden met mogelijke systemische gevolgen van politieke en financiële ontwikkelingen, zoals de brexit en de protectionistische maatregelen in de VS, die ook een invloed zullen hebben op de Europese economie. Bovendien nemen de politieke risico's in de EU

toe, aangezien er in 2017 in verschillende lidstaten verkiezingen plaatsvinden en de zorgen over de banksector in sommige landen, zoals Italië, blijven duren. De financiële technologie vormt een bijkomende uitdaging voor het businessmodel van traditionele financiële instellingen. Ten slotte is het cyberrisico de voorbije jaren een belangrijke bedreiging geworden, niet alleen voor de financiële sector, maar voor de economie in haar geheel.

- Op macro-economisch vlak was het economische klimaat wereldwijd relatief gunstig in het vierde kwartaal van 2016. Recente cijfers tonen een breed gedragen versterking van de groei en inflatie in de wereldeconomie. De verwachtingen over het expansiebeleid van de Amerikaanse president hebben de stemming in de VS een boost gegeven en dat had een positieve invloed op zowel de ontwikkelde als de opkomende economieën. Het zorgde op het einde van het jaar voor een verdere verbetering van het groeiklimaat in andere ontwikkelde economieën en in de opkomende markten. De beter dan verwachte cijfers bevestigen bovendien onze mening dat de huidige expansiefase zal aanhouden. De basiseffecten van de stijgende grondstoffenprijzen duwen de headline-inflatie omhoog. De algemene verbetering van het macro-economisch klimaat, een herstellende arbeidsmarkt, groeiende inflatieverwachtingen en stijgende obligatierendementen hebben ertoe geleid dat de Federal Reserve zijn basisrentevoet in December 2016 reeds met 25bps verhoogde, een jaar na de vorige renteverhoging. Dit had, gepaard met stijgende inflatieverwachtingen, tot gevolg dat we sterk stijgende obligatie rendementen zagen en een appreciatie van de US dollar tegenover de Euro.
- U vindt informatie met betrekking tot het risicobeheer in ons jaarverslag, onze *extended quarterly reports* en *risk reports*, die beschikbaar zijn op www.kbc.com.

Onze visie en verwachtingen

- Onze visie op de rente en wisselkoersen: door de politieke onzekerheid in 2017 zullen de intra-EMU-*spreads* wellicht sterk schommelen en kunnen ze zelfs tijdelijk verbreden in de aanloop naar de politieke gebeurtenissen die er staan aan te komen. De Franse presidentsverkiezingen vormen in dat opzicht het grootste risico. We gaan ervan uit dat de eurozone het verkiezingsjaar 2017 zal 'overleven' en dat de intra-EMU-*spreads* tegen eind 2017 uiteindelijk weer zullen afnemen tot de huidige niveaus. We verwachten dat de ECB haar versoepelingsprogramma pas na december 2017 echt zal beginnen terug te schroeven. Op basis van haar eigen eerdere mededeling verwachten we dat de ECB haar beleidsrente pas zal verhogen nadat het versoepelingsprogramma al een tijdje is afgelopen, d.w.z. niet voor eind 2018. De Fed van zijn kant heeft verklaard zijn beleid van geleidelijke renteaanpassingen te zullen aanhouden, maar heeft het aantal keer dat hij verwacht de rente te verhogen wel opgetrokken tot drie in 2017. Voor 2018 verwachten we nog eens twee renteverhogingen, hoewel daar opwaartse risico's aan verbonden zijn, omdat de looninflatie daardoor zou kunnen versnellen als Trump een echt expansiegericht beleid gaat voeren. Bijgevolg verwachten we dat de Amerikaanse dollar verder zal appreciëren tegenover de euro, aangezien de munt ondersteund zal worden door de rente, dankzij het uiteenlopende beleid dat de Fed en de ECB voeren. We verwachten dat de Duitse en Amerikaanse langetermijnrentes slechts geleidelijk zullen stijgen in de komende periode. Heel wat van de gevolgen van het expansiebeleid van de Amerikaanse president zijn al ingeprijsd. Daarom blijft het stijgingspotentieel van de Duitse rentes beperkt. Een lichte neerwaartse correctie van de (voornamelijk Amerikaanse) obligatierentes is mogelijk, als de VS zijn beloften niet nakomt in dezelfde mate als de markten ze momenteel hebben ingeprijsd.
- Onze visie op de economische groei: we verwachten een verdere, matige expansie voor de economie van de eurozone onder impuls van de Duitse groeimotor. De voornaamste risico's vloeien voort uit politieke gebeurtenissen en uit de groeiende tendens naar deglobalisering. De Duitse groei zal hoogstwaarschijnlijk weer versnellen in de komende kwartalen, omdat een verdere verkrapping van de Duitse arbeidsmarkt en de verhoging van het minimumloon de consumptie ten goede komen. Daarnaast nemen ook de overheidsinvesteringen toe. Toch kan ook de Duitse economie hinder ondervinden van de groeiende tendens naar deglobalisering. En omdat Duitsland altijd al de

grootste exportmotor van de eurozone is geweest, houdt dat ook een risico in voor de andere open economieën in de eurozone. De grootste risico's vloeien voort uit politieke gebeurtenissen, met de aankomende verkiezingen in heel wat EU-lidstaten en de start van de brexitonderhandelingen. Die zullen zorgen voor bijkomende onzekerheid, wat zou kunnen overslaan naar de reële economie in de vorm van een pessimistischer sentiment en een uitstel van investeringen.

- Onze verwachting voor de resultaten voor 2017: we gaan uit van aanhoudend stabiele en solide rendementen voor al onze divisies. De huidige kredietkostenratio is volgens ons onhoudbaar laag. Voor Ierland in het bijzonder verwachten we een terugname van 25-75 miljoen euro van de waardeverminderingen op kredieten voor het volledige boekjaar.
- Op de Algemene Vergadering van Aandeelhouders zal een totaal brutodividend voor het boekjaar 2016 worden voorgesteld van 2,80 euro per dividendgerechtigd aandeel. Omdat de groep in november 2016 al een interimdividend van 1 euro uitbetaalde, zal het finale brutodividend voor het boekjaar 2016 1,80 euro per aandeel bedragen (ex-datum: 9 mei 2017; registratiedatum: 10 mei 2017; betaaldatum: 11 mei 2017).

Overige informatie

- De commissaris, PwC Bedrijfsrevisoren bcvba/Reviseurs d'Entreprises scrl, vertegenwoordigd door Roland Jeanquart en Tom Meuleman, heeft bevestigd dat zijn controlewerkzaamheden ten gronde zijn uitgevoerd en tot op heden geen wezenlijke zaken aan het licht hebben gebracht waardoor aanpassingen nodig waren aan de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2016, het vereenvoudigde geconsolideerde overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten voor het jaar, de geconsolideerde balans en de geconsolideerde vermogensmutaties en toelichtingen, inclusief een samenvatting van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen in deze persmededeling.
- Financiële kalender 2017:
  - 31 maart 2017: Jaarverslag en Riskreport voor het boekjaar 2016
  - 4 mei 2017: Algemene Vergadering
  - 11 mei 2017: publicatie van de resultaten voor het eerste kwartaal van 2017
  - 10 augustus 2017: publicatie van de resultaten voor het tweede kwartaal van 2017
  - 16 november 2017: publicatie van de resultaten voor het derde kwartaal van 2017

---

* Dit nieuwsbericht bevat informatie waarop de Europese transparantieregelgeving voor beursgenoteerde bedrijven van toepassing is.

KBC Groep NV

Havenlaan 2 – 1080 Brussel
Viviane Huybrecht
Directeur Corporate
Communicatie /
woordvoester
Tel. 02 429 85 45

Persdienst
Tel. 02 429 65 01 Stef Leunens
Tel. 02 429 29 15 Ilse De Muyer
Fax 02 429 81 60
E-mail: pressofficekbc@kbc.be

KBC-persberichten zijn beschikbaar op www.kbc.com of kunnen verkregen worden door een mail te zenden naar pressofficekbc@kbc.be

Volg ons op [www.twitter.com/kbc_group](https://twitter.com/kbc_group)